

Ανεπίδεκτες Κεντρικές Τράπεζες: Το νέο έγκλημα της Fed και μια ηρωίδα υπάλληλός της

5^η Οκτωβρίου 2014

Πριν έξι φθινόπωρα, το φθινόπωρο του 2008 κατέρρευε η Lehman Brothers και όλο το χρηματοπιστωτικό σύστημα αρχικά της Wall Street και κατόπιν της Δύσης ολόκληρης.

Η διάσωση των απανταχού τραπεζών κόστισε **μόνο** στο αμερικανικό κράτος πάνω από 200% του ΑΕΠ της Αμερικής. Δεν ήταν μόνο οι δικές τους τράπεζες που «έπρεπε» να διασωθούν από τον άμοιρο τον φορολογούμενο. Ήταν και οι άφρονες ευρωπαίοι τραπεζίτες. Κοιτάξτε τι είχαν κάνει: Παρασυρμένοι από συμβουλές κυρίως της Goldman Sachs, γερμανοί, γάλλοι και ελβετοί τραπεζίτες (δήθεν συντηρητικοί και λιτοί) δανείζονταν πακτωλούς χρήματος από αμερικανικές τράπεζες όπως η Citi ή η Bank of America για να αγοράσουν τοξικά ομόλογα που παρήγαγε η Goldman Sachs. Απίστευτο κι όμως αληθινό. Κι όταν κατέρρευσε η αξία αυτών των τοξικών χαρτιών, οι ανόητες ευρωπαϊκές τράπεζες δεν είχαν τα χρήματα για να αποπληρώσουν τις αμερικανικές τράπεζες. Έτσι, η Κεντρική Τράπεζα της Νέας Υόρκης, το New York Fed, που είναι υπεύθυνη για την ρύθμιση και λειτουργία του τραπεζικού συστήματος της Wall Street, αναγκάστηκε όχι μόνο να διασώσει τους αμερικανικούς κολοσσούς (Goldman Sachs, Citi, J.P. Morgan κλπ) αλλά και τους ευρωπαίους τραπεζίτες ώστε οι τελευταίοι να μην αφήσουν τους αμερικανούς τραπεζίτες στα κρύα του λουτρού. Μύλος, με άλλα λόγια, πολλών τρισεκατομμυρίων.

Μετά από αυτό το στραπάτσο, οι ιθύνοντες στην Κεντρική Τράπεζα της Νέας Υόρκης, παραδέχθηκαν ότι έφταιγαν. Ότι «κάτι» τους είχε ξεφύγει. Ότι είχαν αφήσει τους τραπεζίτες ανεξέλεγκτους με αποτέλεσμα την παγκόσμια κρίση που ακόμα ταλανίζει την υφήλιο, και της οποίας η Μνημονιακή Ελλάδα είναι ένα από τα πολλά, θλιβερά αποτελέσματα. Μετά την παραδοχή τους αυτή, οι υπεύθυνοι της Κεντρικής Τράπεζας της Νέας Υόρκης προσέλαβαν έναν καλό καθηγητή από το Πανεπιστήμιο Κολούμπια, τον David Beim, ο οποίος, αφού μελέτησε την δομή και λειτουργία της Κεντρικής Τράπεζας, έβγαλε το πόρισμά του: Έφταιγε η κουλτούρα της Κεντρικής Τράπεζας της Νέας Υόρκης και συγκεκριμένα το γεγονός ότι, πρώτον, δεν είχε στην δούλεψή της αρκετούς αδέκαστους υπάλληλους που να ελέγχουν τους τραπεζίτες και, δεύτερον, ακόμα κι όταν ένας ευσυνείδητος υπάλληλος έκανε καλά την δουλειά του και μετέφερε στους προϊστάμενους του πληροφορίες για παρασπονδίες των τραπεζιτών, εκείνοι, οι προϊστάμενοί του, του έλεγαν ευγενικά να βγάλει τον σκασμό – να πάψει να δημιουργεί προβλήματα. Γιατί; Επειδή οι προϊστάμενοι είτε ήθελαν να δουλέψουν για μια από τις μεγάλες τράπεζες είτε ήταν πρώην διευθυντές αυτών των τραπεζών.

Έτσι, η Κεντρική Τράπεζα της Νέας Υόρκης αποφάσισε το 2009 να αλλάξει την εσωτερική της κουλτούρα. Προσέλαβε λοιπόν πολλούς νέους υπαλλήλους, αδέκαστους, μορφωμένους, που δεν είχαν σχέση με τις τράπεζες, και τους διέταξε να ελέγχουν αυστηρά τους τραπεζίτες, χωρίς να σηκώνουν μύγα στο σπαθί τους. Μία εξ αυτών των νέων αδέκαστων υπαλλήλων της Κεντρικής Τράπεζας της Νέας Υόρκης ήταν η κα Carmen Segarra.

Η κα Segarra, εξέχων νομικός, με λαμπρές σπουδές σε κορυφαία αμερικανικά πανεπιστήμια και στην Σορβόνη, έπιασε αμέσως δουλειά. Η υπηρεσία της, η Κεντρική Τράπεζα της Νέας Υόρκης, την έστειλε στην Goldman Sachs, την γνωστή τράπεζα κολοσσό που, όποια πέτρα σκανδάλου και να σηκώσει κανείς παγκοσμίως, θα την βρει από κάτω. Εγκαταστάθηκε λοιπόν στην Goldman Sachs η κα Segarra, σε ειδικό γραφείο, και η δουλειά της ήταν να ελέγχει καθημερινά τι γινόταν εκεί μέσα.

Κάθε εβδομάδα πήγαινε στα γραφεία της Κεντρικής Τράπεζας της Νέας Υόρκης και έδινε ραπόρτο στους προϊσταμένους της. Πολύ νωρίς κατάλαβε ότι κάποιος λάκκο έχει η φάβα. Όταν μετέφερε στους προϊσταμένους της τα απίστευτα πράγματα και θάματα που άκουγε και έβλεπε στο εσωτερικό της Goldman Sachs, οι προϊστάμενοί της ξύνιζαν τα μούτρα τους. «Δεν μπορεί να άκουσες κάτι τέτοιο, της έλεγαν.» Μια φορά, δυο φορές τρεις, και η κα Segarra κατάλαβε ότι θα είχε πρόβλημα αν επέμενε. Είχε την επιλογή μεταξύ του να κάνει την χαζή, ώστε η καριέρα της στην Κεντρική Τράπεζα της Νέας Υόρκης να εξελιχθεί καλά, ή να είναι σωστή στην δουλειά της, κάτι που απαιτούσε σύγκρουση τόσο με την Goldman Sachs όσο και με προϊσταμένους της στην Κεντρική Τράπεζα της Νέας Υόρκης.

Η Carmen Segarra επέλεξε την δύσκολη ατραπό, το όλο αγκάθια και πέτρες μονοπάτι. Ένα Σάββατο πήγε σε μαγαζί που πουλά εξειδικευμένα ηλεκτρονικά και αγόρασε μικροσκοπικό μικρόφωνο με το οποίο κατάφερε να καταγράψει 46 ώρες συνομιλιών με στελέχη της Goldman Sachs. «Δεν πιστεύετε ότι λένε αυτά που σας λέω ότι λένε, ιδού τα μαγνητοφωνημένα ντοκουμέντα.»

Και τι δεν κατέγραψε το μαγνητοφωνάκι της. Μια μέρα πήγε στο γραφείο μεγαλοστέλεχους της Goldman Sachs με αποδείξεις για παράνομες συναλλαγές εδώ στο Τέξας, απ' όπου σας γράφω αυτές τις γραμμές. Του έδειξε πως η Goldman Sachs είχε συμβουλέψει μια εταιρεία, ας την πούμε Χ, να αγοράσει μετοχές σε μια άλλη εταιρεία, έστω Ψ, χωρίς να πει στην εταιρεία Χ ότι η ίδια η Goldman Sachs είχε πολλές μετοχές στην εταιρεία Ψ – κάτι που είναι καθ' όλα παράνομο στις ΗΠΑ και γενικά στην υφήλιο. Δεν είναι δυνατόν να πληρώνεις κάποιος μια τράπεζα να σε συμβουλεύει, υποτίθεται αντικειμενικά, για το αν θα πρέπει να αγοράσεις «κάτι» χωρίς να γνωρίζεις ότι αυτό το «κάτι», ουσιαστικά, ανήκει στην τράπεζα που σε συμβουλεύει! Είναι ανήκουστο. Είναι ο ορισμός της σύγκρουσης συμφερόντων (conflict of interest).

Όταν το είπε αυτό στο μεγαλοστέλεχος της Goldman Sachs εκείνος χαμογέλασε και της απάντησε με θράσος: «Αν δεν υπάρχει σύγκρουση συμφέροντος, αγαπητή μου, δεν με συμφέρει μια συναλλαγή!» (If there is no conflict, there is no interest!) Κι όταν τον ρώτησε τι προτίθεται να κάνει για να μην επαναληφθούν τέτοιες παρανομίες, της έκλεισε το μάτι λέγοντας: «Απολύτως τίποτα.»

Μια και διο η Carmen Segarra πάει στον προϊσταμένο της, δυο ουρανοξύστες πιο κει, στην Κεντρική Τράπεζα της Ν. Υόρκης. Του είπε τι συνέβη. Εκείνος, άλλη μια φορά, έκανε ότι δεν την πίστεψε. Τότε τον βάζει να ακούσει την μαγνητοφωνημένη συνομιλία. Της απαντά: «Δεν το εννοούσε αυτό που είπες» και την διατάζει να ξεχάσει το θέμα. Εκείνη δεν το βάζει κάτω και γράφει έκθεση με όλες τις λεπτομέρειες. Λίγες μέρες μετά είχε απολυθεί χωρίς αιτιολόγηση. Κι όταν, ως δεινή δικηγόρος που είναι, η Carmen Segarra μήνυσε τόσο την Κεντρική Τράπεζα της Ν. Υόρκης όσο και τους προϊσταμένους της, ο αρμόδιος δικαστής απεφάνθη ότι η υπόθεση αυτή δεν εμπίπτει στην αρμοδιότητα του δικαστηρίου και έβαλε την μήνυση στο αρχείο.

Νομίζω ότι θα έπρεπε, οι απανταχού καλοί κ' αγαθοί πολίτες, να καθιερώσουν βραβείο για ανθρώπους όπως η Carmen Segarra αλλά και ο Jake Bernstein ο οποίος κατέγραψε την ιστορία αυτή και την δημοσίευσε στο περιοδικό PROPUBLICA την περασμένη εβδομάδα (26 Σεπτεμβρίου 2014).

ΥΓ. Το άρθρο του Bernstein μπορείτε να το βρείτε στην διεύθυνση <http://www.propublica.org/article/carmen-segarras-secret-recordings-from-inside-new-york-fed>